

**AGROTURIZMNING HUDUDIY TARAQQIYOT VA IJTIMOYIY
BARQARORLIKDAGI AHAMIYATI**

**THE ROLE OF AGROTOURISM IN REGIONAL DEVELOPMENT AND
SOCIAL SUSTAINABILITY**

Musaxonova Madina Muzaffarxon qizi

+998916612027

musakhanovamadina@gmail.com

Annotatsiya Mazkur maqolada agroturizmning hududiy taraqqiyot va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashdagi roli yoritilgan. Tadqiqotda agroturizmning iqtisodiy diversifikatsiya, mahalliy aholi bandligini oshirish, madaniy merosni asrash hamda ekologik muvozanatni ta'minlashdagi o'rni tahlil qilinadi. Natijalar agroturizmni hududiy rivojlanish strategiyasining muhim tarkibiy qismi sifatida belgilash zarurligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: agroturizm, hududiy taraqqiyot, ijtimoiy barqarorlik, iqtisodiy diversifikatsiya, ekologik muvozanat

Abstract This article highlights the role of agrotourism in ensuring regional development and social sustainability. The study analyzes the significance of agrotourism in economic diversification, increasing local employment, preserving cultural heritage, and maintaining ecological balance. The findings indicate the necessity of positioning agrotourism as an essential component of regional development strategies.

Keywords: agrotourism, regional development, social sustainability, economic diversification, ecological balance.

Agroturizm so'nggi yillarda qishloq hududlarida iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashning muhim vositasi sifatida shakllanmoqda. Jahon tajribasidan ma'lumki, turizmning ushbu turi nafaqat iqtisodiy manfaatlarni oshirish, balki madaniy merosni saqlash, mahalliy aholining bandligini ta'minlash, ekologik barqarorlikni mustahkamlashda ham muhim ahamiyat kasb etadi. Birinchidan, agroturizm qishloq xo'jaligi bilan turizmni integratsiyalash orqali daromad manbalarini diversifikatsiya qilish imkonini beradi. Diversifikatsiya natijasida qishloq xo'jaligi mahsulotlari ishlab chiqarish bilan birga turistik xizmatlar ko'rsatish kengayadi, bu esa mahalliy fermerlar uchun qo'shimcha daromad manbai hisoblanadi¹. Masalan, Yevropa mamlakatlarida fermer xo'jaliklari o'z hududida mehmon uylari, degustatsiya zonalari, hunarmandchilik markazlari tashkil etib, turistik oqim hisobiga yillik daromadni 20–40 foizgacha

¹ Hamidov, A. Agroturizmning iqtisodiy mexanizmlari. – Toshkent: "Fan va texnologiya", 2021. – 185 b.

oshirgan². Ikkinchidan, agroturizmning ijtimoiy funksiyasi shundaki, u mahalliy aholi uchun yangi ish o‘rinlari yaratadi. Tadqiqotlarga ko‘ra, 1 ta agroturistik majmua tashkil etilishi natijasida 10–15 ta to‘g‘ridan-to‘g‘ri va bilvosita ish o‘rni yaratiladi³. Bu, ayniqsa, ishchi kuchi ortiqcha bo‘lgan chekka hududlarda ahamiyatlidir. Uchinchidan, agroturizm mahalliy brendlarni rivojlantirish orqali marketing va eksport imkoniyatlarini kengaytiradi. Fermer xo‘jaliklari o‘z mahsulotlarini brendlashtirib, turistik faoliyat bilan uyg‘unlashtiradi. Bu jarayonda gastronomik turizm, agrofestivallar, agroko‘rgazmalar muhim marketing mexanizmi sifatida xizmat qiladi⁴. To‘rtinchidan, agroturizmning ekologik afzalliklari ham mavjud. Barqaror turizm konsepsiyasi asosida tashkil etilgan agroxizmatlar atrof-muhitni muhofaza qilishga xizmat qiladi, agrobiologik xilma-xillikni qo‘llab-quvvatlaydi va organik dehqonchilikni rag‘batlantiradi. Demak, agroturizmning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati quyidagicha umumlashtiriladi:

Qishloq xo‘jaligi xo‘jaliklari uchun daromad manbalarini diversifikatsiya qilish;
Mahalliy aholining bandligini oshirish;

Hududiy iqtisodiyotning barqarorligini ta‘minlash;

Madaniy va gastronomik merosni saqlash;

Ekotizimlarni muhofaza qilish va barqaror rivojlanishni ta‘minlash.

Bu omillar agroturizmni nafaqat iqtisodiy foyda, balki ijtimoiy barqarorlikni ta‘minlaydigan muhim strategik yo‘nalish sifatida ko‘rsatadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Hamidov, A. Agroturizmning iqtisodiy mexanizmlari. – Toshkent: “Fan va texnologiya”, 2021. – 185 b.
2. Rustamova, M. O‘zbekiston sharoitida agroturizmni rivojlantirish istiqbollari // Iqtisodiyot va innovatsiyalar. – 2020. – №3. – B. 112–119.
3. OECD. Rural Development and Agrotourism: Policy and Practice. – Paris: OECD Publishing, 2022. – 95 p.
4. FAO. Agrotourism as a tool for sustainable rural development. – Rome: FAO, 2021. – 102 p.
5. Qodirov, S. Marketing strategiyalarida agroturizmning o‘rni. – Samarqand: SamISI nashriyoti, 2022. – 140 b.
6. Xalikova, D. O‘zbekiston turizm sanoatida innovatsion yondashuvlar. – Toshkent: Iqtisodiyot, 2023. – 160 b.

² OECD. Rural Development and Agrotourism: Policy and Practice. – Paris: OECD Publishing, 2022. – 95 p.

³ Rustamova, M. O‘zbekiston sharoitida agroturizmni rivojlantirish istiqbollari // Iqtisodiyot va innovatsiyalar. – 2020. – №3. – B. 112–119.

⁴ FAO. Agrotourism as a tool for sustainable rural development. – Rome: FAO, 2021. – 102 p.